A Bizottság határozatának összefoglalója

(2015. december 10.)

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikke

(Ügyszám: AT.39767 – BEH Electricity)

(az értesítés a C(2015) 8860 számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2016/C 334/06)

A Bizottság 2015. december 10-én az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikke szerinti eljáráshoz kapcsolódó határozatot fogadott el. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet ([1]) 30. cikkének rendelkezései alapján a Bizottság ezúton közzéteszi a felek nevét, a határozat lényegét és a kiszabott büntetéseket, figyelembe véve a vállalkozások üzleti titkaik védelmére vonatkozó jogos érdekét.

1. Bevezetés

(1) Az ügy arra vonatkozik, hogy a teljes egészében a Bulgarian Energy Holding EAD (a továbbiakban: BEH) tulajdonában lévő leányvállalatok – a Natsionalna Elektricheska Kompania EAD (a továbbiakban: NEK), a TPP Maritsa East 2 EAD (a továbbiakban: TPP Maritsa East 2) és az NPP Kozloduy EAD (a továbbiakban: NPP Kozloduy) (a továbbiakban együttesen: a BEH leányvállalatai) – szerződései területi korlátozásokat tartalmaznak az elektromos áram viszonteladására vonatkozóan a szabadon kialkudott árakon történő nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás bulgáriai piacán.

2. Az eljárás

(2) A Bizottság 2012. november 27-én eljárást indított azzal a szándékkal, hogy az 1/2003/EK rendelet III. fejezete alapján határozatot hozzon, majd 2014. augusztus 12-én kifogásközlést fogadott el, amely tartalmazza a Bizottság előzetes versenyjogi aggályait; ezek az aggályok a BEH leányvállalatainak harmadik felekkel kötött szerződéseiben kikötött, a villamos energia viszonteladására vonatkozó területi korlátozásokkal kapcsolatban merültek fel. A kifogásközlés az 1/2003/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése szerinti előzetes értékelésnek minősül. Erről az értékelésről a Bizottság 2014. augusztus 14-i levelében tájékoztatta a BEH-et.

(3) 2014. november 25-én a BEH elküldte a kifogásközlésre adott válaszát. 2015. január 16-án szóbeli meghallgatásra került sor.

(4) 2015. május 15-én a BEH kötelezettségvállalásokat ajánlott fel a Bizottság által kifejezett aggályok eloszlatása érdekében (a továbbiakban: kezdeti kötelezettségvállalások).

(5) 2015. június 19-én a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján értesítést tett közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában ([2]), amelyben összefoglalta az ügyet és a kezdeti kötelezettségvállalásokat, valamint felhívta az érdekelt harmadik feleket, hogy a közzétételétől számított egy hónapon belül nyújtsák be a kötelezettségvállalásokra vonatkozó észrevételeiket.

(6) 2015. szeptember 8-án a Bizottság tájékoztatta a BEH-et az érdekelt harmadik felek által az értesítés közzétételét követően beküldött észrevételekről. 2015. október 16-án a BEH felülvizsgált kötelezettségvállalásokat (a továbbiakban: végleges kötelezettségvállalások) ajánlott fel.

(7) A Bizottság 2015. november 30-án konzultációt folytatott a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottsággal. 2015. december 2-án a meghallgatási tisztviselő közzétette végleges jelentését.

3. Az előzetes értékelésben kifejtett aggályok

(8) Az előzetes értékelés alapján az érintett termékpiac a szabadon kialkudott árakon történő nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás piaca volt. A Bizottság továbbá arra az előzetes álláspontra helyezkedett, hogy a szabadon kialkudott árakon történő nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás piacának hatóköre az egész országra kiterjedt. A Bizottság előzetes értékelése szerint a BEH erőfölényben van a szabadon kialkudott árakon történő nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás bulgáriai piacán; ezt a véleményét a BEH által a szabadon kialkudott árakon történő nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás terén birtokolt piaci részesedésre – amelyet a BEH leányvállalatainak értékesítéseiből számítottak ki –, valamint arra alapozza, hogy nincs számottevő, más gyártó vagy behozatal által gyakorolt versenykényszer.

(9) Az előzetes értékelés szerint a BEH a Szerződés 102. cikkével ellentétes módon visszaélt erőfölényével a nagykereskedelmi villamosenergia-szolgáltatás szabad piacán Bulgáriában azáltal, hogy a rendeltetési helyre vonatkozó kikötéseket foglaltak bele a BEH leányvállalatai által megkötött, a végfelhasználóktól eltérő szervezetek számára szabadon kialkudott áron történő villamosenergia-szolgáltatásra irányuló szerződésekbe.

([1]) HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

([2]) A Bizottság közleménye az AT.39767 – BEH Electricity ügyben az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikke (4) bekezdésének megfelelően (HL C 202., 2015.6.19., 2. o.).

(10) A Bizottság úgy véli, hogy a BEH nem szolgáltatott elegendő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a magatartása objektíven indokolható vagy a hatékonyság növelése érdekében szükséges lett volna, amennyiben e hatékonyságnövelés a hatékony verseny kizárása nélkül ellensúlyozhatta volna a versenyre gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat.

(11) A Bizottság előzetes értékelése szerint a BEH gyakorlatának hatásaként potenciális kereskedelmi akadályok keletkezhetnek Bulgária és a többi tagállam között, tehát torzul a villamos energia elosztása az egységes piacon belül, ami pedig érinti a villamosenergia-piacok likviditását és hatékonyságát.

4. **Kötelezettségvállalások és piaci teszt**

(12) A BEH nem értett egyet a Bizottság előzetes értékelésével. Ennek ellenére kötelezettségvállalásokat ajánlott fel, amelyek kulcselemei a következők voltak:

a) a BEH egy áramtőzsdét hoz létre Bulgáriában az áramtőzsdék működtetésében jártas független harmadik fél segítségével.

b) a BEH és annak leányvállalatai, valamint az áramtőzsde közötti likviditásszolgáltatói megállapodások megkötése révén a BEH felkínálja legalább az előírt mennyiségű villamos energiát a tőzsde másnapi piacán (amely mennyiség évenként, a régióbeli áramtőzsdék által működésük első évében értékesített volumenekkel összhangban növekszik); a kínált mennyiségek eloszlása havi, napi és óránkénti alapon változik majd a bulgáriai terhelési profil szerinti eloszlással összhangban;

c) a BEH és leányvállalatai ez utóbbiak költségei alapján számított maximális kínálati áron kínálják az előírt mennyiségű villamos energiát a tőzsde másnapi piacán;

d) a BEH és leányvállalatai eleinte kizárólag óránkénti termékként kínálják az előírt mennyiségű villamos energiát; a második működési évtől kezdve a termékek egy része (3–24 órás) blokktermékként is kínálható;

e) a bizottsági határozatról szóló hivatalos értesítéstől számított hat hónapon belül a BEH értékesíti az áramtőzsde tulajdonjogát, annak tőkéjét pedig átruházza a bolgár államra, amelynek jogait a Pénzügyminisztérium gyakorolja majd.

(13) A kötelezettségvállalások időtartalma a kötelezettségvállalásokról szóló határozatról szóló értesítés napjával kezdődik meg, és az áramtőzsde működésének megkezdésétől számított öt év elteltével ér véget. A BEH továbbá kijelöl egy megbízottat, aki/amely ellenőrzi a kötelezettségvállalásoknak való megfelelését.

(14) Ezenfelül a BEH és annak leányvállalatai kétoldalú villamosenergia-szolgáltatási szerződéseikben felhagynak a rendeltetési helyre vonatkozó kikötésekkel, vagy bármely, azzal azonos hatású intézkedéssel.

(15) A piaci tesztről szóló értesítésre válaszul kapott, az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerinti észrevételek kétségbe vonták, hogy elégséges likviditási garanciák állnak rendelkezésre a tőzsde másnapi piacán. A piaci teszt eredményeinek figyelembevétele érdekében a BEH felajánlotta, csak óránkénti termékeket kínál az áramtőzsde másnapi piacán, és biztosítja, hogy a BEH és leányvállalatai elegendő mennyiségeket kínálnak a másnapi piacon harmadik felek általi megvásárlásra.

(16) A BEH ezt követően módosította kezdeti kötelezettségvállalásait, és 2015. október 16-án felülvizsgált javaslatot nyújtott be.

5. **Következtetés**

(17) A Bizottság úgy véli, hogy a BEH által felajánlott végleges kötelezettségvállalások megfelelőek és szükségesek a Bizottság által az előzetes értékelésben kifejezett aggályok eloszlatására. Az előzetes értékelésre válaszul a BEH kellő súlyú, a Bizottság aggályait megfelelően eloszlató kötelezettségvállalásokat ajánlott fel.

(18) A Bizottság kötelezővé teszi a BEH által a Bizottság előzetes értékelésében kifejezett aggályok eloszlatása érdekében felajánlott végleges kötelezettségvállalásokat.